

POHORELSKÝ HLÁSNÍK

***** Informačné noviny Obce Pohorelá; ročník XXI; NOVEMBER 2025; - ZADARMO - *****

POCTA GEJZOVI HORÁKOVI

Dňa 30. 9. 2025 sme v priestoroch amfiteátra slávnostne odhalili bustu čestného občana obce Pohorelá Dr. Gejzu Horáka. Myšlienka vytvorenia busty sa zrodila v jeho rodine. Autorkou diela je nevesta dr. Horáka akademická sochárka Margaréta Horáková. Náklady na bustu boli uhradené zo zbierky, ktorú zorganizovala Nadácia s názvom TVORBA A UMENIE – pani Andrea Bratislavská. Ďalšími darcami boli: Ing. Ivan Christov, Ján Syč – Bučko/287, Juraj Kohút, obec Pohorelá, rodina Horáková. Za to im patrí naša úprimná vďaka. Naša obec uhradila podstavec. Tak vzniklo toto pekné dielo, ktoré vzdáva hold Dr. Horákovi. V našej obci pôsobil ako učiteľ. Bol významným slovenským jazykovedcom, popularizátorom slovenského jazyka. Venoval sa nárečovému výskumu, problematike spisovného jazyka a kultúre reči. Venoval sa aj odbornej pedagogicky zameranej spisbe, podieľal sa na tvorbe početných učebníc, cvičebníc, konverzačných príručiek a zbierok úloh zo slov. jazyka pre základné i stredné školy, zostavoval čítanky. Výsledkom jeho vedeckovýskumnej práce bola monografia: Nárečie Pohorelej. Vynikajúcim zdrojom informácií o Pohorelej rokov minulých je aj veľmi pútavo napísaná štúdia "Pohorelá - dedina pod Orlovou /1939 – 1943/". V osobe G. Horáka sa hlboký odborný záujem o slovenčinu celkom prirodzene spájal s rovnako hlbokým citovým láskavým vzťahom k nej. V roku 1994 pri príležitosti jeho životného jubilea 75 rokov bolo Dr. Gejzovi Horákovi udelené za rozvoj kultúrnych a folklórnych tradícií v obci Pohorelá čestné občianstvo. Zomrel 28. 8. 2003 v Bratislave.

ZLEPŠENIE TRIEDENÉHO ZBERU KOMUNÁLNEHO ODPADU V OBCI POHORELÁ

MŽP SR schválilo obci Pohorelá nenávratný finančný príspevok v celkovej zazmluvnenej sume 303.364,54 € na projekt Zlepšenie triedeného zberu komunálneho odpadu, ktorý je zameraný na oblasť ochrany a zlepšovania kvality životného prostredia, ochrany ľudského zdravia a zabezpečenie udržateľného využívania prírodných zdrojov a to investíciou do odpadového hospodárstva (nákup hnuťelných vecí). Výška finančného príspevku predstavuje 92 % nákladov, 8 % spolufinancuje obec z vlastných zdrojov.

V prvej etape boli zaobstarané:

- kolesový traktor Zetor Forterra HSX 120
- čelný nakladač na traktor TracLift TL 320 SL
- traktorový náves PRONAR T663

Najneskôr v januári 2026 bude doručený komunálny automobil (nosič náradia) MULTICAR M31 C.

PODUJATIA

05.12. PRIVÍTANIE MIKULÁŠA

od 15:00 hod. v priestoroch amfiteátra
Deťom bude Mikuláš rozdávať
sladké balíčky,
ostatní sa môžu tešiť
na výbornú kapustnicu.

OZNÁMENIE O PRERUŠENÍ DISTRIBÚCIE

ELEKTRINY

v termíne od: 28.11.2025 08:30 do: 28.11.2025 15:30

**Pohorelská Maša: 13, 14, 15, 16, 17, 21, 52, 55, 56, 57, 58,
59, 60, 61, 64, 66, 68,**

JESENNÉ TVORIVÉ DIELNE A LAMPIÓNOVÝ SPRIEVOD

V stredu 29. októbra 2025 o 16.00 hodine sa areál ZŠsMŠ Pohorelá premenil na miesto plné tvorivosti, farieb a svetla.

V priestoroch jedálne si mohli deti, žiaci, rodičia a priatelia školy vyskúšať maľovanie na sklo, výrobu jesenných dekorácií z plsti, omaľovánky pre najmenších a tiež obľúbené maľovanie na tvár. Súčasťou popoludnia bola vernisáž „UMENIE – TEKVICE“, kde žiaci 6. B triedy predstavili svoje originálne výtvarné spracovanie tekvic, inšpirované dielami svetových umelcov.

Po tvorivých dielnach nasledoval lampiónový sprievod ulicami Kpt. Nálepku, Jánošíkovej a Orlovej. O bezpečnosť účastníkov sa postarali členovia Miestnej občianskej a preventívnej služby. Poďakovanie patrí všetkým, ktorí sa podieľali na príprave, priebehu a ukončení podujatia. Táto udalosť nebola len tradíciou, ale i hmatateľnou ukážkou našej školskej vízie: kde sa inšpirácia učiteľov, podpora rodičov a rast žiakov spájajú v priateľskom a inovatívnom prostredí. Poďakovanie patrí všetkým, ktorí sa podieľali na príprave, priebehu a ukončení podujatia, pedagogickým a odborným zamestnancom školy, Andrejke Jánošíkovej, kuchárovi a kuchárkam školskej jedálne, Komunitnému centru Pohorelá, Bc. Petrovi Simanovi a tiež Monike Danieličovej a Anne Zibříkovej za pomoc s úpravou priestorov.

Táto udalosť nebola len tradíciou, ale i hmatateľnou ukážkou našej školskej vízie: kde sa inšpirácia učiteľov, podpora rodičov a rast žiakov spájajú v priateľskom a inovatívnom prostredí.

Mgr. Terézia Šajšová

VIRTUÁLNY CINTORÍN

Oznamujeme občanom, že na stránke VIRTUÁLNEHO CINTORÍNA zatiaľ nie sú zverejnené Nájomné zmluvy na jednotlivé miesta. Zmluvy budú postupne pridávané. Taktiež ak nájdete chybný údaj na jednotlivých hrobových miestach, prosíme vás, aby ste nám to oznámili telefonicky: 048/6196 102 alebo mailom: obec@pohorela.sk. Následne ich opravíme.

Obecný úrad Pohorelá v spolupráci so spoločnosťou 3WSlovakia s.r.o. pre vás pripravila virtualnycintorin.sk.

Často si pri návšteve cintorína spomenieme na príbuzného alebo známeho, ktorý už dávno nie je medzi nami. Radi by sme si uctili jeho pamiatku, ale nájsť hrob v ktorom je pochovaný je bez pomoci a rady iných niekedy skoro nemožné. Hlavne pre príležitostných návštevníkov v období sviatkov. Takúto informáciu sa dá však pohodlne a rýchlo zistiť aj z domu cez internet návštevou virtuálneho cintorína.

Naša obec má v tomto roku spracovaný projekt virtuálneho cintorína, ktorý vznikol nielen ako súčasť širšieho riešenia informačného systému cintorína pre potreby obce Pohorelá, ale aj v rámci rozšírenia cintorínskych služieb pre občanov. Zdrojom podkladov pre virtuálny cintorín je evidencia hrobových miest obce. Projekt bol zrealizovaný spoločnosťou **3WSlovakia s.r.o.**

virtualnycintorin.sk - sú umiestnené na portáli: www.virtualnycintorin.sk

Portál slúži nielen občanom našej obce, ale aj širšej verejnosti ako komunikačné rozhranie pre používateľov internetu z celého sveta. Na portáli môžu záujemcovia nájsť zomrelých podľa mena a priezviska, prípadne podľa čísla hrobu, môžu si pozrieť polohu hrobu na digitálnej mape cintorína a tiež pozrieť si fotografiu náhrobku.

Virtuálny cintorín pre našu obec je prístupný vo forme linku, ktorý je zverejnený po spustení aplikácie na webovej stránke obce.

Virtuálna sviečka

Nie všetci máme možnosť navštíviť hroby osobne. Pripravili sme preto pre vás možnosť svojim zosnulým blízkym, priateľom či známym, zapáliť virtuálnu sviečku na stránke hrobového miesta. Bližšie informácie k zapáleniu sviečky nájdete na www.virtualnycintorin.sk kde si vyhľadáte obec Pohorelá a kliknutím na konkrétne hrobové miesto sa dostanete priamo k zapáleniu virtuálnej sviečky pod fotografiou hrobového miesta.

SPOMIENKA NA MGR. MÁRIU ŠULEJOVÚ

S hlbokým žiaľom a bolesťou v srdciach sme prijali správu, že nás vo veku 77 rokov opustila naša milovaná, obetavá kolegyňa, učiteľka, knihovníčka a vzácný človek Mgr. Mária Šulejová. Po dlhej a ťažkej chorobe naplnila svoj životný príbeh 1. októbra 2025. Bola neoddeliteľnou súčasťou života obce Pohorelá. Profesiou učiteľky považovala za poslanie, ktorému zasvätila štyri desaťročia. V ZŠsMŠ Pohorelá pôsobila od roku 1970 do roku 2010, kde vychovala celé generácie žiakov.

Jej pedagogická práca bola mimoriadne rozsiahla. Najskôr na I. stupni vtlačala do srdca detí prvé písmená a čísla, formujúc ich vzťah k vzdelaniu. Neskôr bola na II. stupni erudovanou učiteľkou Slovenského jazyka a literatúry, prostredníctvom ktorej odovzdávala mládeži lásku k materinskému jazyku a národnej kultúre. Pôsobila ako obľúbená triedna učiteľka, ktorá bola pre žiakov nielen autoritou, ale aj priateľom, oporou. S nadšením sa venovala deťom v turistickom krúžku, viedla ich k láske k horehronskej prírode a k poznávaniu rodného kraja. Mimo pedagogického pôsobenia bola vernou správkyňou kultúrneho dedičstva, keď dlhé roky viedla Obecnú knižnicu Pohorelá, čím zabezpečovala prístup ku knihám a šírila čitateľskú gramotnosť medzi všetkými obyvateľmi. Bola aj aktívnou členkou výboru ZO SZPB v Pohorelej a významnou mierou prispievala k uchovávaniu historickej pamäte ako kronikárka. Pôsobila ako predsedníčka Základnej organizácie Únie žien Slovenska.

Odišla osobnosť, ktorej zmysel pre zodpovednosť, ľudskosť a neúnavná práca pre školu a obec zanechali hlbokú a nezmazateľnú stopu. Bude nám všetkým veľmi chýbať.

Jej obetavosť, láska k deťom a vernosť našej obci zostane pre nás navždy inšpiračným odkazom.

-Ing. Anna Pravotíková-

ANDREJCOVÁ VERTICAL

11. októbra o 10:00 hod. sa postavilo na štart 108 pretekárov, ktorí súťažili v 4 kategóriách. Pretekov sa pravidelne zúčastňujú aj pretekári z našej obce, tento rok ich bolo 10. V silnej konkurencii sa vôbec nestarali a obsadili výborné umiestnenia.

Muži do 39 rokov

1. Jambrich Vladimír	37:10,28
2. Sarvaš Andrej	37:31,61
3. Antolík Matúš	37:37,59
15. Terek Radoslav	44:28,19
33. Veštúr Adrián	01:04:50,20

Muži nad 40 rokov

1. Hlavčo Jozef	32:45,34
2. Ďurmek Ján	35:21,16
3. Horváth Lukáš	39:41,42
4. Siman Ján	40:19,99
10. Pompura Miroslav	47:41,47
20. Zibrik Ján	52:39,28

Ženy do 39 rokov

1. Varholáková Simona	43:22,88
2. Volenská Daniela	43:48,84
3. Borbala Lantos	45:35,59
16. Zibriková Janka	01:01:56,45
18. Medvegy Gabriela	01:02:50,66
22. Vojtková Diana	01:15:43,16

Ženy nad 40 rokov

1. Zvarová Anna	47:36,64
2. Šoltýsová Jana	50:13,36
3. Grendová Andrea	50:57,98
14. Rochovská Zuzana	01:10:07,16
15. Vojtková Ľudmila	01:10:51,63

SHERPA RALLYE 2025 - ŠTEFÁNICA 41. ROČNÍK

Dňa 26.10.2025 sa konali tradičné preteky horských nosičov s cieľom na Chate M. R. Štefánika pod Ďumbierom. Účasť 61 mužov a 49 žien predstavovala silnú konkurenciu. Muži si na krosnú naložili 70 kg, ženy museli zvládnuť 20 kg.

Medzi mužmi oslavoval víťazstvo Števo Šuster s časom 1:09:44, nasledovaný Michalom Zelenčíkom na druhom a Martinom Révajom na treťom mieste.

Zo žien sa najviac darilo našej **Veronike Simanovej**, za sebou nechala druhú Patríciu Lorkovú a tretiu Barboru Mayerovú. Prvé tri dievčatá prišli do cieľa v rozpätí necelých minút.

Podľa Veroniky zohralo počasie svoju úlohu. V dolnej časti bolo blato, vyššie sneh. Jej však takéto podmienky vyhovujú. Má rada technicky náročný terén a keďže sa v horách pohybuje za každého počasia, cítila sa aj v daždi a snehu veľmi komfortne. Keďže vedela, že vzhľadom na parametre trate to bude rýchle a ona nie je veľmi výbušný typ, tak sa trochu bála. Ale nastavila sa na to, že bude musieť „makat“ naplno od začiatku po koniec a toho sa držala celé preteky. Najsilnejším momentom bola pre ňu rodina. Manžel s deťmi ju povzbudzovali tesne pred cieľom a ona sa vlastne celé preteky ponáhľala viac za nimi než do cieľa.

(Foto: M. Maličský)

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

96 rokov

Mária Tešlárová, Kpt. Nálepku 276

92 rokov

Anastázia Brozmanová, Kpt. Nálepku 4
Antonia Malecká, Jánošíkova 480

89 rokov

Jozef Borlok, Kpt. Nálepku 171

87 rokov

Mária Janošková, Nová 367

86 rokov

Mária Tlučáková, Nová 334

85 rokov

Anna Borloková, Hviezdoslavova 67

Matej Gandžala, Clementisova 746

83 rokov

Mária Gavurová, Hviezdoslavova 48
MUDr. Michal Obložinský, Poh. Maša 11

82 rokov

Mária Puťošová, Kpt. Nálepku 166

Mária Šulejová, Clementisova 766

75 rokov

Matej Prč, Kpt. Nálepku 258

Emília Vojtková, Nová 368

70 rokov

Jozef Baksa, Clementisova 751

Anna Janošková, Jánošíkova 437

Ján Kalman, Jánošíkova 468

Viliam Krajčí-Farský, Hviezdoslavova 53

Ján Rochovský, Nová 333

Vladimír Vasil, Pohorelská Maša 58

65 rokov

Mária Klincová, Jánošíkova 463

Jozef Krešák, Za Vršok 226

60 rokov

Anna Tešlárová, Za Vršok 839

ZOSNULÍ

Mgr. Mária ŠULEJOVÁ, 77 r.

Michal HALUŠKA, 26 r.

Tomáš POKOŠ, 28 r.

Mária ŠKÚCIOVÁ, 72 r.

Anna KANOŠOVÁ, 85 r.

Zber netriedeného komunálneho odpadu

26.11. 10.12. 27.12.

Žiadame občanov, aby **nádoby** vyložili **pred brány**
deň vopred! Zbiera sa od 07:00 hod. každú druhú
stredu!

Zber PLASTOV

12.12.

Zbierajú sa len **ŽLTÉ** plné a zaviazané vrecia.
Nezabudnite plastové **flaše** a **plechovky stlačiť**,
aby sa zmenšil ich objem!

Z knihy Pohorelá – dedina pod Orlovou (Gejza Horák):

(pozn.: výpis záznamov z knihy je bez gramatických a štylistických úprav, tzn. i v gramatike platnej v danej dobe)

Ovčiarstvo

Nad Pohorelou je hrebeň Nizkych Tatier - Hole, kde cez leto sídli bača s ovčarmi a ovcami.

Ovce škľbkajú sytu horskú pašu a odmieňajú bačovú starostlivosť hrudami syra. Radosťný je život na salaši.

Ovce zimujú v ovčiarni (predelené miesto v maštali, alebo samostatná malá maštaľ). V nej býva ovčia rodina v pokoji a svornosti, ako tiché včelstvo v zime. Nezabúda gazda na svoje ovečky. Hodí sena, pohladká jahniatko i jeho mať a teší sa príchovku. - Ovce oddychujú, čakajú jar.

Prvý raz opustia ovčiareň na Jozefa, 19 marca. Ešte sedí sneh na horských úbočiach, vrškoch i na poli a ony musia na pašu. - Večer zasa zaujmú svoje teplé miesto. Od Jozefa až po miešanie, čo býva 10. - 20. Apríla, pasú sa ovce na poli, v blízkom okolí dediny. Jahňatá ostávajú v ovčiarni, aby v studenom počasi neprechladli. - Tie však, ktoré sa plekajú, musia von s materou.

Pred miešaním starý salašník (lanský) zvolá gazdov k sebe na poradu. Majú vyvoliť baču. - Starého potvrdia, alebo nového postaví. Ohlasujú čo dostane ako: „mešan6, stridž6n6 a mitrov6“. - Nechýba pálenka; rozviaže jazyk salašníkov, gazdom i novozvolenému bačovi. Gazdovia spomínajú slabý lanský rok, bača zľú pašu a salašník zodpovednosť svojej funkcie, ktorú vykonával najlepšie ako len vládol... A tu pri pálenke zabúdajú na lanský salašný rok, myslia na tento - podistým lepší a syrom štedrejší. Lepšie vyraduje bača a gazdovia dostanú väčšie množstvo syra ... Veľa si sľubujú od tohoto roka tu pri pálenke.

Okolo 10. - alebo (keď sa jar odtiahne) 20. Apríla, je miešanie - zbieranie oviec. Bača na čele ovčiarov a baraniarov kráča hrdlo dedinou; Gazdovi počít „merľakof“ (oviec) značí do knihy a znaky oviec vraj zapisuje do hlavy.

Keď sú ovce zozbierané do jedného kŕdľa, zaženú ich do salašníkovho dvora. - Tu sú už gazdiné. Priniesli ovčiarom chleby, slaninu a pálenku. Každá sa chce ukázať. A ovčiari si dobre všimajú, ktorá ich ako opatrila. Skúpu gazdinu vraj ani ovce nezabudnú. Ovčiari im ju pri každej príležitosti pripomenú - daťedy aj čugaňou. - Prinesený chlieb, slanina a pálenka je „mešan6“. Ovčiarky ho odnášajú na salaš.

Prv ako opustia ovce salašníkov dvor, bača ich obkadí. V novej nádobe je žeravé uhlie, naň sa nasype trojkráľová krieda, cesnak a sol'. Bača obchádza kŕdel, kadí a salašnička svätí ovce svätenou vodou z geľety.

Robia to preto, aby dakto ovciam „neposlužil“ (aby im neporobil a neodobral mlieko).

Po tomto ochranom obraze salašnička si zastane do dverí, oprie zdvihnutú nohu o stĺp bráničky a kŕdel popod jej nohu pomaly vychádza z dvora. Ovce idú za Hron. Tam už čaká kolíba.

Prvý deň je na košiari veselo. Jesto chleba, slaniny, pálenky - i ovčiarky sú tu, nuž na zábavu nič nechýba. - Znova sa začína pravý ovčiarsky život. Pred kolibou horí vatra, okolo veselí ovčiari, čerstvý chlebič a na ňom slanina, k tomu hriata a napokon pesnička - ťahavá, zbojnícka

Prvé dojenie je slávnostné. Príde naň i salašník, predstavený salaša a ovčiarov. Syr odvarený z prvého mlieka salašník podelí ovčiarom a zvyšok jeden z nich odnesie do dediny salašničke; tá ho rozkrája na toľko kusov, koľko gazdov má salaš. Salašníkov chlapec, alebo jeho dievča roznáša syr, vraj „na bláchi“. - Starí Pohorelci dávali kúsok syra z prvého dojenia do posteľe, žeby sa ho vraj blchy nasýtili a viac nehrýzli...

Po radostnej večeri a spievavej noci prichádzajú dni každodennej roboty. - Dobré treba pásť ovce, starostlivo dozerať na kŕdel, aby bol salašník spokojný. - Na salaši je vždy dosť roboty od včasného rána do neskorého večera.

Prácu na salaši vedie bača. - Ovčiari sú ako malé vojenské družstvo. - Spája ich poslušnosť voči bačovi a vzájomná vernosť. - Druhá vlastnosť je na salaši najvzácnejšia. Ved' okolo salašnej koliby sa všeličo stane a „ošklivca“, ktorý všetko vyvolá, neradne mať vo svojom kruhu. - Na to dáva pozor a dbá každý bača. Najmä na mlčanlivosť hľadá, keď dakto najíma na košiar.

Na košiari ide všetko podľa „honoriumu“. - Bača, prvý dojčiar, druhý dojčiar, prvý baraniar, druhý baraniar a honelník - tvoria veselú, daťedy i veľmi vážnu ovčiarsku rodinu. - Ich bytoviskom a východiskom je jednoduchá drevená kolíba. V nej je celý salašný výstroj a výzbroj. - Každý ovčiar má kufřík (často vojenský), v ktorom má svoje veci. Do neho nesmie nikto len on.

Gejza HORÁK

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2025/11, ročník XXI., - NEPREDAJNÉ

Adresa redakcie: Školská 349/6, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, peter.siman@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzavierka: 10. dňa, vychádza okolo 15. dňa v mesiaci.

Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: OÚ Pohorelá. Vydáva: Obecný úrad v Pohoreli;

Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne.